

[Gudrun Bjørner.]

teknik, som er nødvendig i en udelt skole, altså den individuelle undervisning, gruppearbejdet, træningsøvelser for svage og udvidede opgaver for de dygtige. Når vi nuværende lærere efterhånden er gledet ud og nye unge er kommet ind i undervisningsarbejdet, er der altså en bedre basis end nu for at få gennemført reformen. I spørgsmålet om delt eller udelt skole har frihedstilhængerne altså måttet give sig, men på næsten alle andre områder er det friheden, der har sejret.

Den lille udvidelse af § 20 giver kommunerne frihed til at ansætte lærere, som har en anden uddannelse end den almindelige læreruddannelse, hvis denne anden uddannelse vel at mærke er godkendt af undervisningsministeren, har tilsvarende varighed som almindelig læreruddannelse og er suppleret med eller omfatter en prøve efter nærmere af ministeren fastsatte regler. Jeg kan ikke se, at der ligger nogen fare for en sænkning af undervisningens kvalitet i at vedtage denne ændring. Man må da trygt kunne gå ud fra, at de ansættende kommunale myndigheder altid vil vælge den, de anser for bedst kvalificeret til embedet. Selv om jeg er lærer, føler jeg mig minsandten ikke kaldet til her at stå og forsvare snævre fagforeningsinteresser og bekæmpe kommunernes frihed til at vælge også andre end almindelige seminarielærere. Der er taget så mange forbehold, at det skulle være tilstrækkeligt til at hindre en sænkning af undervisningens kvalitet, og det er da det, vi som folketingsmedlemmer først og fremmest må interessere os for. Også på dette område kan jeg henvise til det ærede medlem hr. Hartlings kommentarer til problemet. Jeg er helt enig med det ærede medlem her.

Den største sejr for friheden er dog efter retsforbundets mening den, at man undlader at indføre et tvungent 8. skoleår. I næsten alle lande, hvis kulturstade svarer til vort, har man meget længere tvungen undervisningspligt, end vi har, og mange

har udtrykt frygt for, at Danmark skulle sakke agterud, hvis ikke også vi indførte længere undervisningspligt.

Det blev altså trods alt den modige tro på friheden, der sejrede over frygten, og det er heller ikke nogen blåøjet tro, tværtimod. Den bygger på slægtleds erfaringer, der viser, at siden Grundtvigs dage er der stadig flere og flere unge, som efter endt skolegang søger at udvide deres kundskaber ved frivilligt at følge undervisningen i en af de mange former for ungdomsskole, som vort land er så rigt på.

Det glædede mig at høre det ærede medlem hr. Horn i formiddags give udtryk for sin tro på forældrenes vilje, ja offervilje, til at give deres børn den bedst mulige uddannelse. Desværre er kampen for at få indført et tvungent 8. skoleår ikke opgivet; selv om det ærede medlem hr. Hvidbergs kommentarer til det, han kaldte det obligatoriske 8. skoleår, i dag var fremsat meget en passant, har de konservative i skoleudvalget stadig klamret sig til tvangsprincippet, og vi ved, at her i salen støttes de af kommunisterne.

Frihedens forkæmper må ikke slå sig til ro med den foreløbig vundne sejr. Gør det, er der stor fare for, at den kun bliver af kort varighed, for tilhængerne af den udvidede tvang argumenterer på en sådan måde, at frihedstilhængerne får skær af at være kulturfjendske. Som om vi ikke under dansk ungdom de samme muligheder, som vore nabolandes unge har! Det må slås fast, at den nye skolelov pålægger stat og kommuner pligt til at sørge for mulighed for gratis undervisning også i et 8. skoleår for alle, der ønsker det. Frihedstilhængerne kæmper for, at det skal være de enkelte børns forældre, der afgør, om deres børn vil have udbytte af forlænget skolegang eller ej. Det 8. skoleår kan være et gode, men dette gode bliver i alt fald meget mindre værd, når det bliver under tvang, det modtages. Det 8. skoleår er dog ikke altid et gode. Mange unge trænger til at komme ud af skolen efter det 7. skoleår. Enhver lærer, der